

လူမွဲခံယူခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း

ယမန်နေ့မှအဆက်

- (၁) တမင်ပေါ်ဆစ္စာပြုလုပ်မှု၊ စိတ်ငြိုငြင်စေမှု သို့မဟုတ် ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ပဋိညာဉ်အရဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခြားတာဝန်တစ်ရပ်အရဖြစ်စေ ချိုးဖောက်မှုတစ်ခုခုကြောင့် ပေးရမည်ဖြစ်သော နစ်နာကြေးများ သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နစ်နာကြေးများပေးရန် တာဝန်တွင်ပါဝင်သော ကြွေးမြီ သို့မဟုတ် တောင်းဆိုမှု၊
- (၂) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်အရ လူမွဲဖြစ်သူကအရွယ်မရောက်သေးသူ သားသမီးများအတွက် ထောက်ပံ့ကြေး ပေးရန်ချမှတ်ထားသော အမိန့်တစ်ရပ်အရ ပေါ်ပေါက်လာသော ကြွေးမြီ သို့မဟုတ် တောင်းဆိုမှု။
- (ဆ) လူမွဲအဖြစ်မှ ရပ်စဲခြင်းသည် ထိုလူမွဲဖြစ်သူအပေါ် နည်းဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ၎င်း၏လူမွဲခံယူခြင်းဆိုင်ရာမှုခင်းတွင် သက်သေပြနိုင်သော ကြွေးမြီများမဟုတ်သည့် အခြားလူမွဲခံယူခြင်းဆိုင်ရာမှုခင်းများမှ ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန်တာဝန်မှ ကင်းလွတ်စေခြင်းမရှိစေရ။
- (ဇ) လူမွဲအဖြစ်မှ ရပ်စဲသည့်အခါ လူမွဲဖြစ်သူမှအပ လူမွဲဖြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်နေသည့် အခြားသူ သို့မဟုတ် လူမွဲအတွက် အာမခံသူ အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ သို့မဟုတ် အာမခံသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကဲ့သို့ တာဝန်ယူခဲ့သူတစ်ဦးအနေဖြင့် ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် တာဝန်များမှ ကင်းလွတ်ခွင့် မရှိစေရ။
- (ဈ) လူပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှုဆိုရာတွင် သေဆုံးစေခြင်း သို့မဟုတ် အနာရောဂါ တစ်ရပ်ရပ်ကို စွဲကပ်စေခြင်း သို့မဟုတ် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေကို ချို့ယွင်းပျက်စီးစေခြင်းလည်း ပါဝင်စေရမည်။

လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သော တရားရုံး၏အာဏာ

- ၂၆၈။ (က) သက်သေခံချက်အသစ်တစ်ရပ်ရပ်အရ အောက်ပါ အကြောင်းအချက်တစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လျှင် တရားရုံးသည် လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်-
 - (၁) ယင်းအမိန့်ချမှတ်ခဲ့စဉ်က ထိုအမိန့်ကို ချမှတ်ရန် မသင့်ကြောင်း ထင်ရှားစေသည့် အကြောင်းအချက်တစ်ရပ်ရပ် တည်ရှိခဲ့ခြင်း၊
 - (၂) ထိုလူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများအပေါ်တွင် သက်သေပြနိုင်သော ကြွေးမြီများ သို့မဟုတ် တောင်းဆိုမှုများနှင့် လူမွဲခံယူခြင်းဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်များအားလုံးကို ပေးဆပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် ထိုအမိန့်ကိုချမှတ်ပြီးနောက် တရားရုံးက ကျေနပ်သည်အထိ အာမခံချက်ပေးထားခဲ့ခြင်း။
- (ခ) လူမွဲအဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီးသည်ဖြစ်စေ ရပ်စဲခြင်းမပြုမီဖြစ်စေ တရားရုံးသည် လူမွဲအဖြစ် ခံယူစေသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။
- (ဂ) လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အခါ -
 - (၁) တရားရုံး သို့မဟုတ် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူက ဤအပိုင်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်အရ လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချမှု သို့မဟုတ် အခြားနည်းလမ်းအရ စီမံခန့်ခွဲမှု သို့မဟုတ် ပေးချေမှု သို့မဟုတ် နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် အတည်ဖြစ်စေရမည်။
 - (၂) သို့ရာတွင် အထက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်အရ လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းတစ်ရပ်ရပ်အား ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူထံသို့ အပ်နှံထားရှိခဲ့လျှင် ထိုပစ္စည်းကို တရားရုံးကခန့်ထားသည့်သူထံသို့ဖြစ်စေ ထိုသို့ခန့်ထားခြင်းမရှိခဲ့လျှင် လူမွဲဖြစ်သူထံသို့ဖြစ်စေ တရားရုံးက ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း သင့်သည်ဟုထင်မြင်သည့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ပြန်လည်အပ်နှံရမည်။

အခန်း(၃)

လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများအား ကာကွယ်ပေးခြင်းနှင့် လူမွဲ၏လုပ်ငန်းကိစ္စများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများ

- ၂၆၉။ (က) ဤအပိုင်း (၈) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအလို့ငှာ လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများတွင် အောက်ပါပစ္စည်းများ ပါဝင်ရမည်-
 - (၁) လူမွဲဖြစ်မှုစတင်ချိန်တွင် လူမွဲက ပိုင်ဆိုင်သော သို့မဟုတ် ဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများ အားလုံး၊
 - (၂) ဤမှနောက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ထိုပစ္စည်းများတွင် ပါဝင်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ပစ္စည်းများအားလုံး သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲငယ် (၁) အတွင်း ကျရောက်သည်ဟု မှတ်ယူထားသော ပစ္စည်းများအားလုံး။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင်ဖော်ပြထားသော လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများတွင် ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် ဖယ်ထုတ်ရမည့်ပစ္စည်းများ ပါဝင်ခြင်းမရှိစေရ။
- (ဂ) ဤအပိုင်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအလို့ငှာ လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများတွင်

လူမွဲမဟုတ်သော အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အခွင့်အရေးများပါရှိလျှင် ယင်းတို့ကို ထိခိုက်စေခြင်း မရှိစေရ။ သို့ရာတွင် မြီစားအား လူမွဲခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ဤဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၁ ပုဒ်မခွဲ (က) ပုဒ်မခွဲငယ်(၁) အရ သတ်မှတ်ထားသော ဖော်ပြချက်ပါ အခွင့်အရေးများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။

လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများအား စီမံခန့်ခွဲခြင်းအပေါ် ကန့်သတ်ချက်များ

- ၂၇၀။ (က) ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်းသည့်နေ့မှစ၍ ဤအခန်း (၄) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူ၏ လက်ဝယ်သို့ လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများအား လွှဲပြောင်းအပ်နှံပြီးသည်အထိ သက်ဆိုင်စေရမည်။
- (ခ) တစ်ဦးတစ်ယောက်အား လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် ဤပုဒ်မ၌ ဖော်ပြထားသည့် အချိန်ကာလအတွင်း လူမွဲဖြစ်သူမှ ၎င်းပိုင်ပစ္စည်းအား စီမံခန့်ခွဲခြင်းသည် တရားရုံး၏ခွင့်ပြုချက် သို့မဟုတ် တရားရုံးက အတည်ပြုပေးခဲ့သော အတိုင်း အတာအထိ မှတစ်ပါး ပျက်ပြယ်စေရမည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများအား စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သကဲ့သို့ ငွေပေးချေမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည့်အပြင် ငွေပေးချေမှုတစ်ရပ်သည် ယင်းပုဒ်မခွဲအရ ပျက်ပြယ်သည့်အခါ ထိုပေးချေမှုကို လက်ခံရယူထားသူသည် ယင်းသို့ ပေးချေခဲ့သောငွေပမာဏကို လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများ၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ထိန်းသိမ်းထားရှိ ရမည်။
- (ဃ) အထက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အောက်ပါကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ဆန့်ကျင်၍ ကုစားမှုပေးသည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမပြုရ -
 - (၁) လူမွဲခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်းပြီးနောက် လူမွဲဖြစ်မှုစတင်ခြင်းမပြုမီ ထိုသို့လျှောက်လွှာတင်သွင်းထားခြင်းကို တစ်စုံတစ်ဦးက မသိရှိဘဲ သဘောရှိဖြင့် တန်ရာတန်ကြေးပေးကာ ရယူခဲ့သော ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ငွေပေးချေမှု တစ်ရပ်ရပ်၊
 - (၂) ဤပုဒ်မခွဲအရ ကုစားခွင့်မရှိသောပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျိုးခံစားခွင့်တစ်ရပ်ရပ်။
- (င) လူမွဲဖြစ်မှုစတင်ပြီးနောက် လူမွဲက ဘဏ် သို့မဟုတ် အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ ကြွေးမြီရယူခဲ့ရာတွင် ယင်းသို့ရယူမှုမှာ ဤပုဒ်မအရပျက်ပြယ်သော ပေးချေမှုဖြစ်သော်လည်း ထိုကြွေးမြီမှာ အောက်ပါအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်အရဖြစ်လျှင် ဤအပိုင်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အလို့ငှာ ထိုကြွေးမြီကို လူမွဲဖြစ်မှုစတင်ခြင်းမပြုမီတင်ရှိသော ကြွေးမြီဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည် -
 - (၁) ကြွေးမြီရယူစဉ်က ထိုမြီစားမှာ လူမွဲဖြစ်ကြောင်းကို ထိုဘဏ် သို့မဟုတ် ထိုသူက မသိရှိခဲ့ခြင်း၊
 - (၂) ထိုပေးချေမှုကို လက်ခံခဲ့သူထံမှ ထိုငွေပမာဏကို ပြန်လည်ရရှိရန်မှာ ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်မှုရှိခြင်း။
- (စ) ပစ္စည်းတစ်ရပ်သည် လူမွဲပိုင်ပစ္စည်း မဟုတ်လျှင် သို့မဟုတ် လူမွဲပစ္စည်းတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိလျှင် ထိုပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပျက်ပြယ်စေရမည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မပါ မည်သည့်အချက်ကမျှ အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက် ယုံကြည်အပ်နှံထားသော လူမွဲ၏လက်ဝယ်ရှိ ပစ္စည်းအား တစ်ဦးတစ်ယောက်က စီမံခန့်ခွဲမှုကို ထိခိုက်စေခြင်းမရှိစေရ။

မှုခင်းများနှင့် ကုစားခွင့်များပေးခြင်းအပေါ် ကန့်သတ်ချက်များ

- ၂၇၁။ (က) လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့်အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ပြီးနောက် လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းအပေါ် သက်သေထင်ရှားပြသနိုင်သော ကြွေးမြီ သို့မဟုတ် တောင်းဆိုမှုတစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့်မြီရှင်ကမျှ အောက်ပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ -
 - (၁) ထိုကြွေးမြီသို့မဟုတ်တောင်းဆိုမှုအတွက်လူမွဲဖြစ်သူအပေါ် သို့မဟုတ် ၎င်းပိုင် ပစ္စည်းအပေါ်ကုစားမှု တောင်းခံခြင်း သို့မဟုတ်
 - (၂) လူမွဲအဖြစ်မှ ရပ်စဲခြင်းမပြုမီ တရားရုံး၏ခွင့်ပြုချက်အရနှင့် ယင်းကသတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းများနှင့်အညီမှတစ်ပါး လူမွဲအပေါ် အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်သို့မဟုတ်ဥပဒေဆိုင်ရာ မှုခင်းဆောင်ရွက်ချက်တစ်ရပ်ရပ် စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အာမခံအကျိုးခံစားခွင့်ရမြီရှင်တစ်ဦးက အာမခံ ပစ္စည်းအား အတည်ပြုဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို ထိခိုက်စေခြင်း မရှိစေရ။
- (ဂ) လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာတစ်ရပ်အရ မှုခင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေစဉ်ကာလအတွင်း မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို သို့မဟုတ် လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက်ပိုင်း မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို တရားရုံးသည် လူမွဲ အပေါ်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းပိုင်ပစ္စည်းအပေါ်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်နေသည့် အရေးယူဆောင်ရွက်မှု သို့မဟုတ် ဒီကရီ အတည်ပြုမှု သို့မဟုတ် အခြားသောဥပဒေဆိုင်ရာ မှုခင်းဆောင်ရွက်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆိုင်းငံ့ထားနိုင်သည်။

(ဃ) တစ်စုံတစ်ယောက်အပေါ်တွင် လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာတစ်ရပ်တင်သွင်းထားကြောင်း သို့မဟုတ် ထိုသူသည် လူမွဲဖြစ်မှုမရပ်စဲသေးကြောင်း သက်သေထင်ရှားသည့်အခါ ထိုသူအပေါ် စစ်ဆေးနေသော တရားရုံးသည် ထိုမှုခင်းကို ဆိုင်းငံ့ခြင်း သို့မဟုတ် သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသော စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(င) လူမွဲဖြစ်မှု မရပ်စဲသေးသော လူမွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ကုန်စည်များကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပေါင်နှံခြင်း သို့မဟုတ် အာမခံပေး၍ ပေါင်နှံခြင်းဖြင့် တစ်စုံတစ်ယောက်က လက်ဝယ်ရယူထားသည့်ကိစ္စတွင် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူသည် ယင်းပစ္စည်းကို စစ်ဆေးလိုကြောင်း လက်ဝယ်ရယူထားသူထံသို့ အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင်သည်။

(စ) ပုဒ်မခွဲ (င) အရ အကြောင်းကြားစာတစ်ရပ် ပေးပို့ထားခဲ့သည့် ကိစ္စတွင် ထိုပစ္စည်း လက်ဝယ်ရှိသူအနေဖြင့် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူအား ထိုကုန်ပစ္စည်းကို စစ်ဆေးရန် အခွင့်အရေးနှင့် လူမွဲအား ပြန်လည်ရွေးနုတ်ရန် အခွင့်အရေးကို ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်စွာ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းမရှိလျှင် ထိုသူသည် မိမိရရှိထားသော အာမခံပစ္စည်းအား ထုခွဲရောင်းချခြင်းကို တရားရုံး၏ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိစေရ။

(ဆ) လူမွဲ၏ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ကုန်စည်သည် လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းတွင် ပါဝင်သည်ဖြစ်စေ မပါဝင်သည်ဖြစ်စေ ဤပုဒ်မတွင် ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားသည့် လူမွဲ၏ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ကုန်စည်ဆိုသည့် စကားရပ်တွင် ပါဝင်စေရမည်။

ယာယီပစ္စည်းထိန်းအား ခန့်အပ်ရန်အခွင့်အာဏာ

၂၇၂။ (က) လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားပြီးနောက် ထိုအမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုမီ မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို မြီစား၏ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် လိုအပ်မည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက တရားရုံးသည် တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်းအား ယာယီပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်နိုင်သည်။

(ခ) အပိုင်း (၆) လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်နေသည့် လုပ်ငန်း၏ လုပ်ငန်းရှင်အပေါ် လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်တစ်ရပ်ချမှတ်သည့်အခါ ယင်းအပိုင်း (၆) လုပ်ငန်းစဉ်မှ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အကြံပေးအား တရားရုံးကယာယီပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်နိုင်သည်။

(ဂ) ယာယီပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်သည့်အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် တရားရုံးသည်ယာယီပစ္စည်းထိန်း၏လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများကို ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်သည့် တားမြစ်ချက်များအား ထည့်သွင်းချမှတ်နိုင်သည်။

(ဃ) တရားရုံးသည် ယာယီပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်သည့် အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် မြီစားပိုင်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ယင်း၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ယာယီပစ္စည်းထိန်းက ချက်ချင်းလက်ရောက် ရယူစေရန် ယင်းအမိန့်တွင် ထည့်သွင်းချမှတ်ရမည်။

(င) တရားရုံးသည် ယာယီပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်သည့်အမိန့်တွင် ယာယီပစ္စည်းထိန်းမှ အခါအားလျော်စွာ ရရှိခွင့်ရှိမည့် အခကြေးငွေကို သတ်မှတ်ဖော်ပြနိုင်သည်။

(စ) တရားရုံးက ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ အမိန့်တစ်ရပ်ချမှတ်ခြင်းမပြုလျှင် ဤပုဒ်မအရ ခန့်အပ်ထားသော ယာယီပစ္စည်းထိန်းတစ်ဦးသည် မြီစားပိုင်ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအခွင့်အရေး၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာနှင့် တာဝန်များရရှိစေရမည်-

(၁) မြီစားပိုင်ပစ္စည်းများတွင် ပျက်စီးလွယ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် အမှုအတွင်း တစ်နည်းနည်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းမပြုပါက တန်ဖိုးယုတ်လျော့သွားနိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းများပါရှိလျှင် ယင်းကုန်ပစ္စည်းကိုရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊

(၂) လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ပါက မြီရှင်များအစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ခေါ်ယူကျင်းပခြင်း။

(ဆ) ဤပုဒ်မအရ ခန့်ထားသော ယာယီပစ္စည်းထိန်းအား တရားရုံးမှ ညွှန်ကြားချက်မရှိဘဲ ဤပုဒ်မပါ မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ ကုန်ကျစရိတ်ရှိသော လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်စေရန် အခွင့်အာဏာပေးအပ်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမရှိစေရ။

(ဇ) ဤပုဒ်မအရ ခန့်ထားသော ယာယီပစ္စည်းထိန်းတစ်ဦးက မြီစားပိုင်ပစ္စည်းများတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသော ပစ္စည်းတစ်ရပ်ရပ်အား သိမ်းဆည်းခြင်း သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခြင်းပြုရာတွင် ၎င်း၏ တမင်ပေါ်ဆမှုကြောင့် ဖြစ်ပွားသည့်ဆုံးရှုံးမှု သို့မဟုတ် နစ်နာမှုမှတစ်ပါး အခြားသော ဆုံးရှုံးမှု သို့မဟုတ် နစ်နာမှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံသို့ ပေးလျော်ရန် တာဝန်မရှိစေရ။ သို့ရာတွင် ယာယီပစ္စည်းထိန်းတစ်ဦးအနေဖြင့် ထိုသို့ သိမ်းဆည်းခြင်း သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခြင်းပြုလုပ်စဉ်က ထိုသို့ပြုလုပ်ရန် မိမိတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းဆီလျော်သော အကြောင်းအချက်ရှိသည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင်က ထင်မြင်ယုံကြည်၍ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ရမည်။

စာမျက်နှာ ၂၀ သို့

စာမျက်နှာ ၁၉ မှ

- (ဈ) ယာယီပစ္စည်းထိန်းတစ်ဦးကို ခန့်ထားပြီးနောက် ခြံစားသည် ယာယီပစ္စည်းထိန်းအား ၎င်း၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို အောင်မြင်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အတွက်လိုအပ်သောပစ္စည်းစာရင်းနှင့် အချက်အလက်များကို ပေးအပ်ရမည့်အပြင် ယာယီပစ္စည်းထိန်းက အခါအားလျော်စွာ တောင်းခံသော အခြားလိုအပ်သည့် အကူအညီများကိုလည်း မပျက်မကွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ည) ယာယီပစ္စည်းထိန်းတစ်ဦးကို ခန့်ထားရာတွင် ထိုသို့ခန့်ထားသည့်အချိန်နှင့် လူမွဲခံယူစေရန် လျှောက်ထားချက်အရ လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်သည့်အချိန် သို့မဟုတ် ထိုလျှောက်လွှာကို ပလပ်သည့်အချိန်ကာလအထိကြားကာလတွင် ပုဒ်မ ၂၇၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။
- (ဋ) အောက်ပါအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်တွင် ခြံစားပိုင် ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယာယီပစ္စည်းထိန်းတစ်ဦးကို ခန့်ထားခြင်းသည် ရပ်စဲစေရမည်-
- (၁) ထိုခြံစားအပေါ် လျှောက်ထားသည့် လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့်အမိန့် ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာအား ပလပ်ခြင်း၊
- (၂) လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာအရ ခြံစားအား လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့်အမိန့် ချမှတ်ခြင်း၊
- (၃) ထိုသို့ခန့်ထားမှုကို အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် ရပ်စဲစေရန် တရားရုံးက အမိန့် ချမှတ်ခြင်း။
- (ဌ) ခြံစားအား လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံခဲ့ရလျှင် ပစ္စည်းတစ်ရပ်သည် နောင်တွင် လူမွဲ၏ပစ္စည်း၌ ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများအဖြစ် ဤပုဒ်မတွင် ရည်ညွှန်း ဖော်ပြထားချက်များအရ ၎င်း၏ ပစ္စည်းများအားလုံး ပါဝင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ဖော်ကြေညာချက်

- ၂၇၃။ (က) ခြံစားတစ်ဦး၏လျှောက်ထားချက်အရမှတစ်ပါး လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်သည့်အခါ လူမွဲဖြစ်သူခြံစားသည် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူထံသို့ မိမိ၏ လုပ်ငန်း ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ဖော်ကြေညာချက်ကို လူမွဲဖြစ်မှုစတင်သည့် နေ့မှစ၍ ၂၁ ရက်အတွင်း နည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်ထားချက်များနှင့်အညီ တင်သွင်းရမည်။
- (ခ) ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူသည် -
- (၁) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လူမွဲဖြစ်သူခြံစားအပေါ် တင်ရှိသည့် တာဝန်မှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးနိုင်သည် သို့မဟုတ်
- (၂) ပုဒ်မခွဲ (က) အရသတ်မှတ်ကာလကို တိုးချဲ့သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မအရ အပ်နှံငှားထားသော အခွင့်အာဏာကို ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူက ကျင့်သုံးရန် ငြင်းဆိုလျှင် တရားရုံးသည် ထိုအခွင့်အာဏာကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- (ဂ) လူမွဲဖြစ်သူခြံစားသည် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ -
- (၁) ဤပုဒ်မတွင် ဖော်ပြသတ်မှတ်ထားသော တာဝန်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်လျှင်ဖြစ်စေ၊
- (၂) လုပ်ငန်းကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ဖော်ကြေညာချက်တစ်ရပ်ကို နည်းဥပဒေများပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ တင်သွင်းခြင်းမပြုလျှင် ဖြစ်စေ။

၎င်းသည် ဤဥပဒေပါ ပြစ်ဒဏ်များချမှတ်ခြင်းခံရမည့်အပြင် တရားရုံးမထိမဲ့မြင် ပြုမူဖြင့်လည်း အရေးယူခြင်း ခံထိုက်စေရမည်။

ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူ၏ စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုပြုရန် တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

- ၂၇၄။ (က) ခန့်အပ်ခြင်းခံရပြီးနောက် ယုံမှတ် အပ်နှံခြင်းခံရသူသည် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်-
- (၁) လူမွဲအဖြစ် ခံယူစေသည့်အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်းမပြုမီ ကာလအထိ လုပ်ဆောင်ခဲ့သော လူမွဲဖြစ်သူ ခြံစား၏ လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများ အပါအဝင် လုပ်ငန်းကိစ္စများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်း၊
- (၂) တွေ့ရှိချက်ကို တရားရုံးသို့ အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း။
- (ခ) စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်လိုအပ်ခြင်းမရှိဟု ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူက ထင်မြင်ယူဆသည့်အခါ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။
- (ဂ) ဤပုဒ်မအရ တင်ပြသော ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူ၏ အစီရင်ခံစာသည် လူမွဲမှုခင်းများတွင် ဦးစွာအမြင်အားဖြင့် ခိုင်မာသည့် သက်သေခံချက်ဖြစ်စေရမည်။

လူမွဲဖြစ်သူခြံစားအား အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင် စစ်မေးခြင်း

- ၂၇၅။ (က) လူမွဲအဖြစ် ခံယူစေသည့်အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ပြီးချိန်မှစ၍ လူမွဲအဖြစ် ရပ်စဲသည့် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုမီကာလအတွင်း မည်သည့်အချိန်ကာလတွင်မဆို ထိုလူမွဲဖြစ်သူ ခြံစားအား အများပြည်သူ ရှေ့မှောက်တွင် စစ်ဆေးကြားနာခွင့်ပြုရန် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း ခံရသူက တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။
- (ခ) တရားရုံးက အခြားနည်းဖြင့် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမရှိလျှင် အများပြည်သူ ရှေ့မှောက်တွင် စစ်ဆေးကြားနာပေးခွင့်ပြုရန် အကြောင်းကြားစာပေးပို့သူ မြီရှင်အပါအဝင် ကြွေးမြီ စုစုပေါင်း

တန်ဖိုး၏ ထက်ဝက်ထက်မနည်း ပိုင်ဆိုင်သူမြီရှင်များ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မြီရှင်တစ်ဦးက နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ တောင်းဆိုသည့်အကြောင်းကြားစာကို ရရှိပါက ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း ခံရသူသည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းရမည်။

- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လျှောက်လွှာကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ တရားရုံးသည် လူမွဲဖြစ်သူ ခြံစားအား သတ်မှတ်သည့် နေ့ရက်တွင် အများပြည်သူရှေ့မှောက်၌ စစ်ဆေးကြားနာမည်ဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ကြားရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုသို့သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တွင် လူမွဲဖြစ်သူ ခြံစားသည် လာရောက်ရမည့်အပြင် ၎င်းပိုင်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းကိစ္စများ၊ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုကို ခံယူရမည်။
- (ဃ) အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များသည် လူမွဲဖြစ်သူ ခြံစားအား အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင် စစ်ဆေးကြားနာရာ၌ ခြံစားပိုင်ဆိုင်သော ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ပစ္စည်းများ၊ လုပ်ငန်းကိစ္စများ၊ လုပ်ငန်းများ မအောင်မြင်ရသည့် အကြောင်းရင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လူမွဲဖြစ်သူ ခြံစားအပေါ်၌ စစ်ဆေးမေးမြန်းနိုင်သည် -
- (၁) အတည်ပြုခန့်အပ်ခြင်းခံရသော ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူ၊
- (၂) တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်း၊
- (၃) လူမွဲမှုခင်းတွင် လူမွဲဖြစ်သူခြံစားအပေါ် ကြွေးမြီတင်ရှိကြောင်း သက်သေပြနိုင်သည့် မြီရှင်များ။
- (င) ဤပုဒ်မအရ စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုတွင် လူမွဲဖြစ်သူ ခြံစားသည် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ တရားရုံးရှေ့သို့လာရောက်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် ၎င်းသည် ဤဥပဒေပါ ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ခြင်းခံရမည့်အပြင် တရားရုံး မထိမဲ့မြင် ပြုမူဖြင့်လည်း အရေးယူခြင်း ခံထိုက်စေရမည်။

လူမွဲဖြစ်သူခြံစားက ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် တာဝန်များ

- ၂၇၆။ (က) လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရပါက လူနုသည် အောက်ပါတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရမည် -
- (၁) မိမိ၏လက်ဝယ်တွင်ရှိသော ပစ္စည်းများကို တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်း သို့မဟုတ် ယုံမှတ် အပ်နှံခြင်းခံရသူထံသို့ လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်း၊
- (၂) မည်သည့်စစ်ဆေးစီရင်မှုတွင်မဆို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရသော အကြောင်းအရာများ အပါအဝင် ၎င်းပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် သက်ဆိုင်ပြီး ၎င်း၏ လက်ဝယ် သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်တွင်ရှိနေသော စာအုပ်၊ စာရွက် စာတမ်းများနှင့် မှတ်တမ်းများကိုလည်း တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်း သို့မဟုတ် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း ခံရသူထံသို့ လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်း။
- (ခ) လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများတွင် ပါဝင်သည့် အချို့သော ပစ္စည်းများမှာ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူထံသို့ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် မဖြစ်နိုင်သောပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ကိစ္စနှင့် လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူက တောင်းဆိုနိုင်သော ပစ္စည်းတစ်ရပ်ရပ် ဖြစ်သည့်ကိစ္စများတွင် ထိုသို့သော အရာဝတ္ထုများ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကာအကွယ်ပေးရန်အတွက် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူက ကျိုးကြောင်းဆီလျော်စွာ တောင်းဆိုသည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း အားလုံးကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် လူမွဲတွင် တာဝန်ရှိရမည်။
- (ဂ) လူမွဲသည်-
- (၁) ၎င်းပိုင်ပစ္စည်းများ၏ စာရင်းနှင့် အခြားလိုအပ်သော အချက်အလက်များကို ယုံမှတ် အပ်နှံခြင်းခံရသူထံသို့ ပေးအပ်ရမည့်အပြင်၊
- (၂) ဤအပိုင်းပါ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်အလို့ငှာ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်စွာ ဆင့်ဆိုသည့် ကိစ္စများတွင် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူအား လာရောက်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ဃ) လူမွဲဖြစ်သူအနေဖြင့် လူမွဲအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားသည့်တိုင်အောင် ပုဒ်မခွဲ(ဂ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် သက်ဆိုင်စေရမည်။
- (င) လူမွဲအဖြစ်ခံယူစေသည့် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည် ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ဤပုဒ်မအရ သတ်မှတ်ထားသော တာဝန်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင် ၎င်းသည် ဤဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ခြင်းခံရမည့်အပြင် တရားရုံး မထိမဲ့မြင် ပြုမူဖြင့်လည်း အရေးယူခြင်း ခံထိုက်စေရမည်။

အခန်း(၄)
လူမွဲမှုခင်းမှ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူများ
ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူ၏ ရာထူးသက်တမ်း

ခန့်အပ်ခြင်း

- ၂၇၇။ (က) မည်သူမဆို ဤဥပဒေအပိုင်း (၃) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ လူမွဲခံယူခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိလျှင် လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း မခံထိုက်စေရ။
- (ခ) လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူတစ်ဦးအဖြစ် ခန့်အပ်ရန် အခွင့်အာဏာတွင် နှစ်ဦး သို့မဟုတ် နှစ်ဦးထက် ပိုသောသူများကို ပူးတွဲ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း ခံရသူအဖြစ် ခန့်အပ်နိုင်သည့် အခွင့်အာဏာလည်း ပါဝင်စေရမည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့

ခန့်အပ်ရာ၌ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူများသည် ပူးတွဲဆောင်ရွက်စေရန် သို့မဟုတ် တစ်ဦးမှ တစ်ဦးသို့ ကိုယ်စားလှဲ့အပ်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အခွင့်အာဏာကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

- (ဂ) အချို့သောအခြေအနေများ၌ တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်းအား ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူတစ်ဦးအဖြစ် ခန့်ထားနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဤအခန်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ထိခိုက်စေခြင်း မရှိစေရ။

ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူကို ရာထူးမှ ဖယ်ရှားခြင်း၊ ရာထူးနေရာလစ်လပ်ခြင်း

- ၂၇၈။ (က) ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း ခံရသူတစ်ဦးအား တရားရုံး၏ အမိန့်အရ ဖြစ်စေ၊ နည်းဥပဒေများအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ၎င်းအား ရာထူးမှဖယ်ရှားရန် ကျင်းပသော မြီရှင်များ၏ အထွေထွေအစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဖြစ်စေ ရာထူးမှ ဖယ်ရှားနိုင်သည်။
- (ခ) ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူအား အစားထိုး ခန့်အပ်ရန်အတွက် ကြွေးမြီစုစုပေါင်းတန်ဖိုး၏ ပေးပုံတစ်ပုံထက်မနည်း ပိုင်ဆိုင်သူမြီရှင်များ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် တစ်ဦး သို့မဟုတ် တစ်ဦးထက်ပိုသော မြီရှင်များက အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ဆင့်ခေါ်ပေးရန် တောင်းဆိုလျှင် သို့မဟုတ် တရားရုံးက ဆင့်ဆိုလျှင် မြီရှင်များ၏ အထွေထွေအစည်းအဝေးကို ဆင့်ခေါ်ရမည်။
- (ဂ) ဤဥပဒေအပိုင်း (၃) အရ လူမွဲခံယူခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းရှိသူအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားပါက တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်း မဟုတ်သော ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူသည် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားပေးရမည်။
- (ဃ) ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း ခံရသူသည် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ရာတွင် နည်းဥပဒေများအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသော နည်းလမ်းများအတိုင်း တရားရုံးသို့ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ရမည်။
- (င) ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူက ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ ပေးပို့သော အကြောင်းကြားစာတွင် ပုဒ်မ ၃၁၁ အရ မြီရှင်များ အပြီးသတ်အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့ကြောင်းနှင့် ယင်းအစည်းအဝေးတွင် ချမှတ်ခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။
- (စ) ခြံစားအား လူမွဲအဖြစ် ခံယူစေသည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့လျှင် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူသည် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားပေးရမည်။

တာဝန်မှ ရပ်စဲသွားခြင်း

- ၂၇၉။ (က) ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူအဖြစ် ခန့်အပ်ထားသော တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်းအား တာဝန်မှ ရပ်စဲပြီး ၎င်း၏ နေရာ၌ အခြားသူတစ်ဦးအား အစားထိုးခန့်အပ်ခဲ့ပါက ထိုတရားဝင် ပစ္စည်းထိန်းသည် အောက်ဖော်ပြပါ အချိန်ကာလတစ်ရပ်ရပ်တွင် ၎င်း၏ တာဝန်များသည် ရပ်စဲပြီး ဖြစ်စေရမည်-
- (၁) တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်းအား မြီရှင်များ၏ အထွေထွေအစည်းအဝေးမှ ခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်လျှင် ၎င်း၏ နေရာသို့ အစားထိုးခန့်အပ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း တရားရုံးသို့ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့သည့်အချိန်၊
- (၂) တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်းအား တရားရုံးက ခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်လျှင် ယင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက် အမိန့်ချမှတ်သည့်အချိန်။
- (ခ) တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်းက ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်တွင် ၎င်းအနေဖြင့် လူမွဲပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများမှာ လက်တွေ့အားဖြင့် ပြီးပြတ်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း တရားရုံးသို့ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ခဲ့ပြီးနောက် တရားရုံးက အမိန့်ဖြင့်သတ်မှတ်သည့် အချိန်မှစ၍ ၎င်း၏တာဝန်များသည် ရပ်စဲပြီး ဖြစ်စေရမည်။
- (ဂ) အောက်ဖော်ပြပါ အချိန်ကာလတစ်ရပ်ရပ်တွင် တရားဝင်ပစ္စည်းထိန်း မဟုတ်သော ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူအဖြစ်မှ ရပ်စဲခြင်းခံရသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ တာဝန်များသည် ရပ်စဲပြီးဖြစ်စေရမည်-
- (၁) မြီရှင်များ၏ အထွေထွေ အစည်းအဝေးဖြင့် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားရာ၌ ၎င်း၏ တာဝန်ရှိမှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသည့်ကိစ္စ သို့မဟုတ် ထိုသူသေဆုံးသွားသည့်ကိစ္စတွင် ထိုသူသည် ရာထူးတာဝန်မှ ရပ်စဲသွားပြီးဖြစ်ကြောင်း နည်းဥပဒေနှင့်အညီ တရားရုံးသို့ အကြောင်းကြားသည့်အချိန်၊
- (၂) မြီရှင်များ၏ အထွေထွေအစည်းအဝေးဖြင့် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားရာ၌ ၎င်း၏တာဝန်ရှိမှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်သည့်ကိစ္စ သို့မဟုတ် ထိုသူအား တရားရုံးအမိန့်ဖြင့် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားသည့်ကိစ္စ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၂၇၈ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ ရာထူးမှ နုတ်ထွက်သွားသည့်ကိစ္စတို့တွင် ထိုသူ၏ လျှောက်ထားချက်အပေါ် တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်သည့်အချိန်၊
- (၃) ရာထူးမှ မိမိဆန္ဒအလျောက် နုတ်ထွက်သည့် ကိစ္စတွင် တရားရုံးက တစ်နည်းနည်းဖြင့် အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာ ချမှတ်ခဲ့ခြင်း မရှိလျှင် ၎င်း၏ နုတ်ထွက်မှု စတင်အကျိုးသက်ရောက်သည့်အချိန်၊

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)